

Støy

Minimumskrav til beskyttelse av arbeidstakere mot helse- og sikkerhetsrisiko som oppstår eller kan oppstå ved eksponering for støy og særlig hørselsrisikoen.

For bergindustrien inkluderer dette i hovedsak:

- *Kraftige verktøy og maskiner med høyt støynivå*
- *Ekspljosjonskilder som patrondrevne verktøy eller detonatorer*
- *Støy fra slag og treff som hamring, smiing, pneumatiske slagverktøy etc.*

Hvorfor er det viktig å ta hensyn til støy?

- Støy på arbeidsplassen kan forårsake midlertidig eller permanent nedsatt hørsel.
- Nedsatt hørsel kommer vanligvis gradvis på grunn av langvarig støyeksponering.
- Nedsatt hørsel er ikke den eneste faren. Man kan også utvikle tinnitus (vedvarende ringe-, plystre- eller summelyd i ørene), som er en plagsom tilstand som kan føre til søvnproblemer.

Hva må arbeidsgivere gjøre?

Gjeldende tiltaks- og grenseverdier for støy er fastsatt i forskrift om tiltaks- og grenseverdier: <https://www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-tiltaks--og-grenseverdier/2/>

Arbeidsgiver har ansvar for å vurdere, og om nødvendig måle, støynivået ansatte er utsatt for med spesielt fokus på følgende punkter:

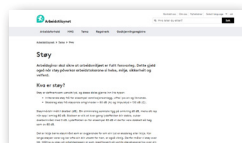
- nivå, type og varighet, inkludert impulsstøy
- eksponerings-grenseverdien og eksponerings-handlingens verdier
- effekter på arbeidere fra bestemte risikogrupper
- effekter fra interaksjoner mellom støy og arbeidsrelatert stoffer som er skadelige for øret
- vibrasjoner eller varselsignaler og andre sikkerhetsrelaterte lyder
- produsentens informasjon om lydnivå
- alternativt utstyr som kan redusere støy
- støy utover normal arbeidstid
- informasjon fra helseovervåkning
- tilgjengelighet av hørselsvern

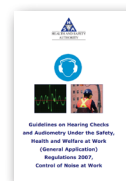
Eksempler (beste praksis, risikovurderinger, veileder osv.)

Nasjonale eksempler: (ikke uttømmende liste)

- Mer informasjon om støy fra Arbeidstilsynet: <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/stoy/>

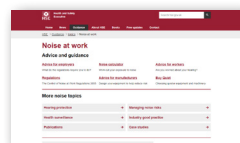
- Health and Safety Authority Ireland: "Guidelines on Hearing Checks and Audiometry Under the Safety, Health and Welfare at Work": https://www.hsa.ie/eng/Publications_and_Forms/Publications/Occupational_Health/audiometry.pdf

- Nordisk Samarbeid: "Buller från bergtakter. Best Available Technique": <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:702569/FULLTEXT01.pdf>

- Health and Safety Executive UKs veiledningsdokumenter: <https://www.hse.gov.uk/noise/index.htm>

Bedriftseksempler: (ikke uttømmende liste)

Så langt som mulig skal risikofaktorene fjernes ved kilden til støy eller reduseres til et minimum, der følgende må tas i betraktning:

- arbeidsmetoder med mindre støyeksposering
- mindre støyende utstyr
- organisering/design av arbeidsplass
- opplæring, konsultasjon og deltakelse av arbeidstakere
- bruk av skjold, kabinetter, lydabsorberende belegg, damping og isolering
- vedlikehold av arbeidsplass og utstyr
- organisering av arbeid, tidsplaner og hvileperioder.

Arbeidsplasser som overskrider handlingsverdier bør merkes på riktig måte, og ha begrenset tilgang. Arbeidsgiver må tilgjengeliggjøre individuelle hørselsvern for arbeidere. Bruken av hørselsvern er obligatorisk der støynivået er over den øvre handlingsverdien.

Der det er diagnostisert hørselsskade, må en lege vurdere om det er sannsynlig at skaden er et resultat av eksponering for støy på arbeidsplassen. Hvis dette er tilfellet, har arbeidsgiveren ansvar for å:

- informere arbeideren.
- gjennomgå risikovurderingen og tiltak for å redusere risiko.
- ta hensyn til medisinske råd, inkludert muligheten for endret arbeid.
- fortsette overvåkingen og gjennomgå helsen til enhver arbeidstaker som er utsatt på samme måte.

Relevant lovverk (ikke uttømmende liste)

- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven): <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-62>
- Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1355>
- Forskrift om maskiner: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-05-20-544>
- Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften): <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1356>
- Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid): <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1357>
- Forskrift om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU): <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-06-22-1019>
- Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier): <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1358>